

7.6.2010

Dnro 1418/4/10

**Ratkaisija: Apulaisoikeusasiamies Jussi Pajuoja**

**Esittelijä: Oikeusasiamiehensihteeri Kristian Holman**

## **ASIAKIRJAPYYNTÖÖN OLISI TULLUT VASTATA ASIANMUKAISESTI**

1  
KANTELU

Kantelija pyytää 13.4.2010 päivätyssä kirjeessään eduskunnan oikeusasiamiestä tutkimaan Satakunnan poliisilaitoksen menettelyä asiakirjapyyntöön vastaamista koskevassa asiassa. Kantelija katsoo, ettei hänen esitutkinta-aineistoa koskevaan asiakirjapyyntöönsä vastattu asianmukaisesti.

[-]

3  
RATKAISU

### *Selvitysten sisältöä*

Kantelukirjoituksen liitteenä on Satakunnan poliisilaitoksen rikoskomisariolle 29.3.2010 osoittama sähköpostiviesti. Siinä kantelija pyysi poliisin päätöstä ns. Ulvilan surmaa koskevan esitutkinta-aineiston julkisuutta koskevassa asiassa. Kyseiseen esitutkinta-aineiston julkisuutta koskevaan päätökseen oli viitattu Satakunnan poliisilaitoksen 29.3.2010 päiväämässä tiedotteessa, jossa kerrottiin poliisin arvioineen uudelleen julkisuus päätöstään esitutkinta-aineistoa koskevassa asiassa.

Lisäksi kantelija pyysi poliisia antamaan kirjallisesti jäljennöksen em. esitutkintamateriaalista siltä osin kuin se oli tuomioistuimen antamalla päätöksellä katsottu julkiseksi. Kantelija totesi asiakirjapyyntössään erikseen, että mikäli poliisi ei suostu antamaan pyydettyjä asiakirjoja, ratkaisuun tulisi liittää valitusosoitus.

Rikoskomisario vastasi 30.3.2010 sähköpostitse kantelijalle. Sähköpostiviestin sisältönä oli jäljennös poliisin julkaisemasta tiedotteesta, jossa mm. todettiin poliisin arvioineen uudelleen asiakirjojen julkisuutta koskevaa päätöstään Ulvilan surman esitutkinta-aineistoa koskevassa asiassa Satakunnan kärjäoikeuden oikeudenkäyntiasiakirjojen julkisuudesta antaman päätöksen johdosta. Rikoskomisarion lähettämä vastaus ei sisältänyt valitusosoitusta asiakirjan antamista koskevassa asiassa.

Selvityksessään rikoskomisario kertoo, että hän oli olettanut valituskelpoisen päätöksen käyneen tarpeettomaksi ja kantelijalle osoittamastaan tiedotteesta ilmenevien seikkojen riittävän vastaukseksi kantelijalle. Tämä johtui siitä, että rikoskomisarion laatimasta tiedotteesta oli luettavissa, että Satakunnan kärjäoikeus voi luovuttaa poliisia laajemmin kyseistä asiaa koskevaa esitutkinta-aineistoa, koska tuomioistuin soveltaa julkisuuskysymyksiin ensisijaisesti oikeudenkäynnin julkisuudesta yleisissä tuomioistuimissa annettua lakia.

Selvityksen mukaan kantelija on 10.5.2010 tehnyt poliisille uuden asiakirjapyyntönsä, johon poliisi on tehnyt päätöksen valitusosoituksineen.

### *Oikeusohjeita*

Viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (julkisuuslain) 14 §:n 4 momentin mukaan asiakirjan antamista koskeva asia on käsiteltävä viivytyksettä, ja tieto julkisesta asiakirjasta on annettava mahdollisimman pian, kuitenkin viimeistään kahden viikon kuluessa siitä, kun viranomaisella on saanut asiakirjan saamista koskevan pyynnön. Jos pyydettyjä asiakirjoja on paljon tai niihin sisältyy salassa pidettäviä osia tai jos muu niihin rinnastettava syy aiheuttaa sen, että asian käsittely ja ratkaisu vaativat erityistoimenpiteitä tai muutoin tavanomaista suuremman työmäärän, asia on ratkaistava ja tieto julkisesta asiakirjasta annettava viimeistään kuukauden kuluessa siitä, kun viranomaisella on saanut asiakirjan saamista koskevan pyynnön.

Julkisuuslain 18 §:ssä säädetään hyvästä tiedonhallintatavasta. Kyseisen lainkohdan mukaan viranomaisen tulee hyvä tiedonhallintatavan luomiseksi ja toteuttamiseksi muun ohella huolehtia asiakirjojen saatavuudesta ja tässä tarkoituksessa erityisesti huolehtia siitä, että sen palveluksessa olevilla on tarvittava tieto muun muassa käsiteltävien asiakirjojen julkisuudesta sekä tietojen antamisessa noudatettavasta menettelystä.

Julkisuuslain 33 §:n 1 momentin mukaan viranomaisen julkisuuslaissa tarkoitettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen.

Hallintolainkäyttölain 5 §:n 1 momentin mukaan päätöksellä, josta saa valittaa, tarkoitetaan toimenpidettä, jossa asia on ratkaistu tai jätetty tutkimatta.

### *Johtopäätös*

Kantelijan asiakirjapyyntöä olisi käsitykseni mukaan tullut poliisissa arvioida edellä esitetyn hallintolainkäyttölain mukaisesti ja toimia julkisuuslaissa säädettyjen menettelytapojen mukaisesti. Näin ollen asiassa olisi tullut tehdä ratkaisu, olipa se sitten pyydettyjä tietoja sisältäneiden asiakirjojen antaminen kantelijalle, kielteinen päätös muutoksenhakuohjauksineen taikka asiakirjapyyntönsä siirtäminen.

Kantelijalle hänen asiakirjapyyntönsä vastaukseksi lähetetty poliisilaitoksen tiedote ei ole hallintolainkäyttölain mukaisesti tarkoitettu viranomaisen tekemä hallintopäätös. Näin on myös todennut Turun hallinto-oikeus 23.4.2010 tekemässään päätöksessä (00771/10/1203), joka koski asiakirjajulkisuutta koskevan valituksen tutkimatta jättämistä.

Edellä todetun perusteella katson Satakunnan poliisilaitoksen rikoskomisarion menetelleen julkisuuslain vastaisesti kantelijan asiakirjapyyntönsä käsittelyssä.

4

### **TOIMENPITEET**

Saatan edellä kohdassa esittämäni käsityksen Satakunnan poliisilaitoksen rikoskomisarion menettelyn virheellisyydestä hänen tietoonsa. Tässä tarkoituksessa lähetän hänelle jäljennöksen tästä päätöksestäni. Lähetän päätökseni myös tiedoksi Satakunnan poliisilaitoksen poliisipäällikölle.

Muihin toimenpiteisiin kirjoitus ei anna aiheutta ja sen liitteet palautetaan oheisena.